

Norðmenn byggja heimsins fyrstu alduorkuverk

Umheimurin fylgir arbeiðnum við stórum áhuga

Sum fyrsta landið í heiminum er Noreg nú tilreiðar at byrja framleiðslu av elorku á tveimum aldurorkuverkum.

Hesi orkuverkini kunnu fáa kollveltandi týdning fyrir lond, sum í dag hava eina alt ov stóra elrokning.

Útrokningar visa, at alduorkuverkini kunnu framleiða elorku fyrir einans 50 oyru kilowatt-tíman.

Fyrirmyndirnar við hesum orkuverkum eru eisini fleiri. Tey dálka ikki, tey kunnu byggjast nærum alla staðni, iløgurnar eru lutvíst litlar, rakstrarútreiðslurnar eru eisini lágar og sjálv orkukeldan er ótømandi.

Hvønn týdning hesi alduorkuverk kunnu fáa fyrir eitt land sum Føroyar fara vit at lata lesaran sjálvan meta um.

Annars verður eisini tosað um, at hesi nýggju orkuverk í framtíðini verða kappingarfør við vatnorkuna.

Júst í hesum døgum verður seinasta hond lögð á arbeiðið at byggja heimsins fyrstu alduorkuverk — úti í sjálvum skergarðinum uttanfyri Bergen í Noregi.

Nú so nógv hevur verið skrivað og tosað um vatnorkuútbýgging í Føroyum og minni ella nærum einki um møguleikarnar við alduorku, tók Sosialurin stig til at vitja plássið, har hesi heimsins fyrstu veruligu alduorkuverk verða bygd.

Plássið eitur Toftestalle og liggur tað í Øygården uttan fyri Bergen. Her arbeiða í lötuni fólk við at byggja tvey ymisk alduorkuverk, sum eftir ætlanini skulu takast í nýtslu nú í heyst. Her er talan um prototypur.

Hóast bæði bretar og japanarar hava gjørt rættiliga nógvar royndir við alduorku, so halda serfrøðingar á hesum økinum, at norðmenn eru fremstir í lötuni.

Hetta er eisini orsøkin til, at fleiri av heimsins fleiri londum eygleiða norsku royndirnar við sera stórum spenningi. Tað sigur heldur ikki so litið, at tað liggja 20 ár av arbeiði og granskning undan hesum báðum alduorkuverkunum, sum nú gerast veruleiki. Síðani 1979 hevur tað almenna latið 60 mill. n.kr. til arbeiðið við alternativum orkukeldum so sum aldu- og vindi.

Kollvelting

Nú skal tað so vera. Gongur alt sum ætlað, so kann eitt tiltak alduorkuverk gerast ein sonn kollvelt-

ing, bæði tá talan er um tann tekniska og tann fíggarliga partin.

Norðmenn vænta sær nógv av hesum verkætlanunum — serstakliga er tað útflutningurin av alduorkuverkum, sum teir hava í huganum. Og her liggja stórir møguleikar halda teir.

Slik orkuverk kunnu nevniliga framleiða rættiliga billigt ravmagn og fer hetta at koma sera væl við hjá londum, sum í dag rinda himmalhogar prisir fyrir framleiðslu av elorku. Og tey londini, sum hava nógv mikið av aldu, eru heldur ikki so fá í tali. So nógv talar fyrir einum týdningarmiklum norskum útflutningi.

Men ikki bert í orkudýrum londum verður henda ætlanin eygleidd við stórum áhuga. Eisini norðmenn sjálvir eru spentir at vita, um hesin orkuhátturin kann kapp-

ast við eitt nú vatnorkuna.

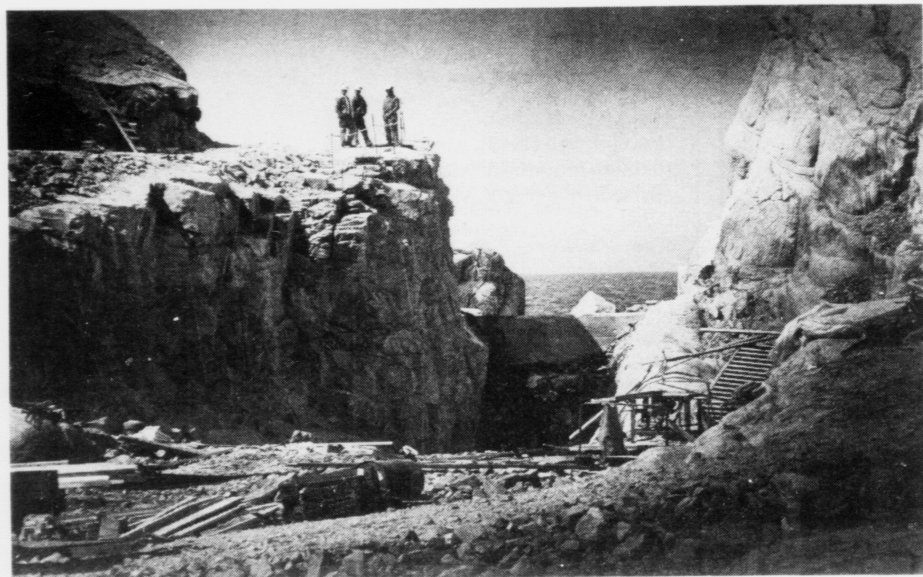
Tvey ymisk alduorkuverk

Ein kann nú spyrja, hvussu tað ber til, at norðmenn skulu til at royna heili tvey alduorkuverk nú og á sama plássi?

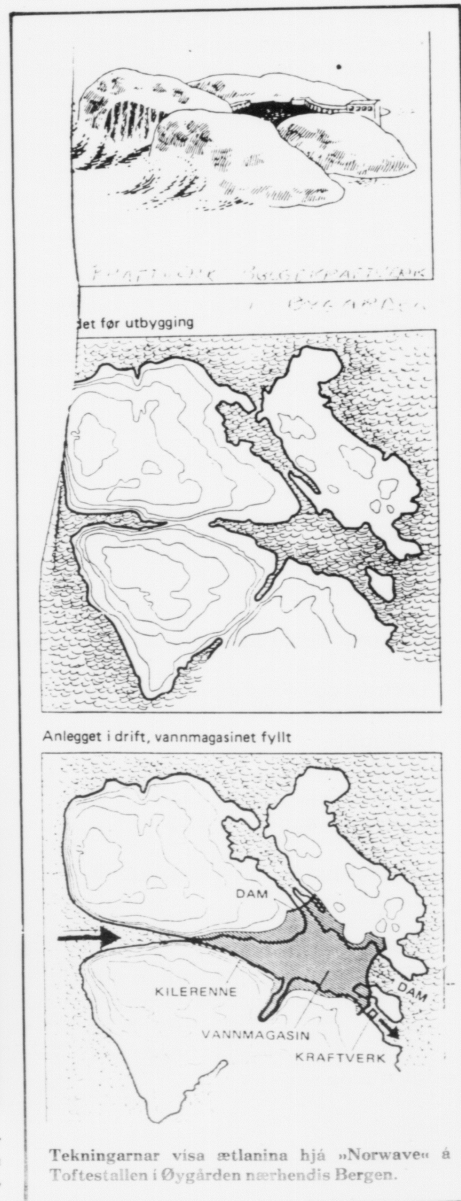
Svarið er, at tvær privatar fyrirkøtur nú í longri tíð hava arbeitt við hvør síni ætlan, sum leggjur dentir á ymisk prinsipp. Í báðum førunum hevur tað almenna verið við til at stuðla, tí mett verður, at talan kann verða um eina útflutningsvøru og um eina alternativu orkukeldu eisini hjá norðmonnum.

Önnur fyrirkøtan eitur «Norwave». Hon varð stovnað í 1983 av nokrum granskarum frá «Sentral-instituttet for industriell forskning», SI.

Fyrirkøtan hevur latið tí

Aldurnar verða trýstar inn gjøgnum hesa traktina, sum er sprongd út í berginum. Síðani verða aldurnar trýstar saman og «noyddar» inn í eina stóra vatngoymslu, sum ikki sæst á myndini. Her eru teir annars í ferð við at gera partar av alduorkuverkinum á Toftestallen nærhendis Bergen. Betongveggin vit siggja í miðjuni er bert fyribils, meðan arbeið verður innanfyri. Tá alt er klárt, verður hann sprongdur burtur, so sjógvur kann streyma inn.

Tekningarnar visa ætlanina hjá «Norwave» á Toftestallen í Øygården nærhendis Bergen.